

SUL YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOKYSELYN TULOKSET

Kysely toteutettu maaliskuussa ja huhtikuussa 2023
Raportti valmistunut kesäkuussa 2023

Tausta ja tavoitteet

- Tarkoituksena kartoittaa, miten yhdenvertaisuuteen ja tasa- arvoon liittyvät näkökulmat toteutuvat Suomen Urheiluliiton alaisessa toiminnassa.
- Raportin kyselyaineisto on analysoitu niin tilastollisin kuin laadullisin menetelmin.
- Kyselyn ajankohdat **13.–26. maaliskuuta 2023** ja **12.–18. huhtikuuta 2023**.
- **Kyselyyn vastasi 983 henkilöä** vastausprosentin ollessa **17,6%**, kun henkilökohtainen sähköpostilinkki kyselyyn lähetettiin **5 576** henkilölle.

Vastaajaryhmät

- Vastaajat jaoteltiin seuraaviin vastaajaryhmiin rooleittain:
  - urheilijat, 713 vastausta
  - valmentajat/ohjaajat, 196 vastausta
  - seurojen johtohenkilöt sekä SUL:n luottamusjohto ja työntekijät, 77 vastausta
- Vastausmäärät tippuivat eniten valmentajien/ohjaajien osalta.
- Vastausmäärät nousivat urheilijoiden osalta.

Tärkeimmät tulokset

- Suurin osa vastaajista koki yleisurheilun toimintaympäristöt joko aina tai useimmiten avoimeksi, yhdenvertaiseksi ja tasa-arvoiseksi.
  - *Uudet harrastajat otetaan hyvin mukaan yleisurheilun harjoitusryhmiin ja kilpailuihin*
  - *Valtaosan mielestä eri sukupuolilla on samanlaiset mahdollisuudet harrastaa ja kilpailla yleisurheilussa*
  - *Vain harvan mielestä yleisurheilu on kallis harrastus*
  - *Syrjintää ja epätasa-arvoista kohtelua esiintyi vastaajien mukaan itse koettuna vähemmistöön jääneissä tapauksissa. Kuitenkin lähes puolet vastaajista kertoi, että on joskus havainnut syrjintää muihin henkilöihin kohdistuen.*
- Lähes puolet johtohenkilöistä ja valmennushenkilöistä arvioivat, että päätöksistä keskustellaan osin avoimesti ja osin suljettujen ovien takana.
- Vanhemmat mieshenkilöt ovat lähtökohtaisesti tyytyväisempiä tasa-arvoon kuin nuoremmat naishenkilöt tai muihin sukupuoliin identifioituvat henkilöt.

Tärkeimmät tulokset

– Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

- Yleisurheilun toimintaympäristöt ja niiden ilmapiiri **koetaan hieman avoimemmaksi kuin aiemmin.**
  - *Vuonna 2021 87% vastaajista koki ilmapiirin avoimeksi, kun taas vuonna 2023 89% vastaajista kertoi kokevansa aina tai useimmiten ilmapiirin avoimeksi.*
  - *Selkein muutos (+6%) koski urheilijoiden näkemyksiä ilmapiirin avoimuuden kasvusta.*
- Yleisurheilun toimintaympäristöt **koetaan hieman tasa-arvoisemmaksi kuin aiemmin.**
  - *Vuonna 2021 85% olevansa tasavertaisessa asemassa muihin nähden, kun taas vuonna 2023 91% koki toimintaympäristönsä tasa-arvoiseksi joko aina tai useimmiten.*
  - *81% urheilijoista arvioi, että valmentajat ja ohjaajat ottavat kaikki urheilijat huomioon tasapuolisesti.*
  - *92% mielestä eri sukupuolilla on samanlaiset mahdollisuudet harrastaa ja kilpailla yleisurheilussa.*
- Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta oli vastaajien mukaan vaikeinta toteuttaa vammaisurheilun tai soveltavan liikunnan toiminnan saralla.

Tärkeimmät tulokset

– Syrjintä ja siihen puuttuminen

- Vastaajista 53% kertoi, ettei ollut koskaan havainnut syrjivää käytöstä joitakin muita ihmisiä kohtaan. Vastaajista 73% puolestaan kertoi, ettei ollut koskaan itse kohdannut syrjintää henkilökohtaisesti.
  - *Miehet olivat yleisin vastaajaryhmä, jotka eivät olleet kohdanneet syrjivää käytöstä muita ihmisiä kohtaan (60%) ja jotka eivät olleet itse kohdanneet syrjintää henkilökohtaisesti (81%).*
- Syrjinnän esiintyessä 28% mukaan syrjivään käytökseen ei ole puututtu mitenkään.
- 15% tapauksissa henkilö olisi halunnut puuttua syrjintään, mutta ei uskaltanut.

Tärkeimmät tulokset

– Syrjintä ja siihen puuttuminen

- Vain harva maahanmuuttajataustainen henkilö toimi seurojen tai Suomen Urheiluliiton johtohenkilöinä tai työntekijöinä.
- Syrjinnän ja epätasa-arvoisen kohtelun osalta **lahjakkuus, ikä ja sukupuoli** koettiin selkeimmiksi syrjinnälle altistaviksi tekijöiksi.
- **Keskustelu syrjinnästä on parantunut ja erityisesti tietoisuus toimintatavoista syrjinnän tapahtuessa on kasvanut merkittävästi.** Tästä huolimatta edelleen selkeä osa vastaajista ei ollut tietoinen siitä, onko keskustelua syrjinnästä käyty.

Muita huomioita kyselystä

- Merkittäviä alueellisia eroja ei ollut havaittavissa avoimuuden, tasa-arvon tai yhdenvertaisuuden näkökulmista.
- Selkeämmät alueelliset erot liittyivät erityisesti vammaisurheilun järjestämiseen sekä maahanmuuttajataustaisiin harrastajiin.
- Sukupuoli ja ikä puhututtivat avoimissa vastauksissa.

Ehdotukset tulevista toimintatavoista

- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosäännöt
  - *Jokaiselle seuralle ja yhteisölle (kuten maajoukkueurheilijat) yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosäännöt, joihin jokaisen oletetaan sitoutuvan.*
  - *SUL voi laatia esimerkkisäännöt tueksi.*
- Koulutus
  - *Koulutusta ja tietoisuuden lisäämistä yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjinnän teemoista edelleen.*
  - *Vastaajat toivoivat erityisesti avointa keskustelua aiheesta, jonka kautta vaikeita aiheita voidaan käsitellä.*
- Viestintä
  - *SUL arvot yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon suhteen näkyväksi*
  - *Saatavilla olevat materiaalit aiheeseen liittyen*
  - *Anonyymi yhteydenottolinkki syrjintätapauksien varalle niin, että on helposti löydettävissä*